

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLII. An Ordo sit vere ac proprie Sacramentum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

vt ea, quæ ibidem Iacobus præscribit.

IV. Qua Vnctio miraculi sanabât varios Apostoli; *Mar. 6.* ea fuit dissimilis ab hac Sacramentali. Nã ea Marci dabatur surdis, cœcis, claudis: ab nō Sacerdotibus: ad solam corporis sanationem: Quibusuis, etiam infidelibus. Sacramentalis tamen Vnctio est rectè per illam miraculosa in sinuata seu adumbrata.

QVÆSTIO XLII.

An sit vere & proprie dictum Sacramentum
ORDINIS?

EXIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERVS cum suis negat.

CALVINVS cum Melanch. & Calvinistis ait. Vide *Luthero. cal. p. 3. q. 105.*

CHRISTVS. I. Ego, sicut Ministros ad prædicandum *misi sic, vt misit me Pater meus*; Misi ad docendum & baptizandum: ad peccatores vocandos, & soluendos. &c. Sic & Sacerdotes inaugurauit: *Hoc facite*: quo Apostolos ab LXXII. ceteris Discipulis distinxit Ordine sacratiore Sacerdotij.

II. 1. Apostoli datam sibi gratiam grauius resuscitarunt per Manuum Impositionem: Vt, *Act. 6.* ordinarunt Diaconos: *Act. 13.* Episcopos Paulum & Barnabam. *Act. 14.* Cum constituissent eos Presbyteros; *χαιροτονισαντες*, id est, *1. Tim. 4.* Cum impositione manuum Presbyterij. Et illa est Signum externum.

2. iam Gratia promissio constat, 1.

Tim. 4. Noli negligere gratiam, qua est. &c.
2. *Tim. 1.* Admonete, vt resuscites gratiam.

3. Mandatum quoque liquet, *Act. 13.* Segregate mihi Paulum & Bar. *Act. 20.* Vos Spiritus S. posuit Episcopos. *Eph. 4.* Ipse dedit quosdam quidem Apostolos, alios Prophetas, alios Pastores & Doctores.

III. 1. Impositio illa manuum fiebat ad Ordinandum; non ad Orandum. Quia *1. Tim. 4.* nulla est mentio orationis. *Act. 6.* aperta fit distinctio: Cum Orassent, primum, deinde Imposuerunt eis manus. *Act. 13.* Ieiunantes, & Orantes, Impo- nentesque illis manus, dimiserunt eos. Ad hæc illud, *1. Tim. 5.* Nemini cito manus im- posueris, nullius orationis memine- rit.

Et esto: Fuerit iuncta Chirotonizæ semper oratio; nunquam vlla fit Ordinatio sine Oratione: cum verba Sacramentalia, seu Forma, sit Oratio: Vnde *Mystica preces* dicuntur.

2. Deinde quoad *promissum gratia*, diuersus est finis Sacramentorum à me institutorum: Alia enim sunt ad peccatum per se delendum; alia ad gratiam conferendum per te, & certam aliquam; licet, si quod inuenerint peccatum, id deleat. Talis est Ordinatio, Eucharistia, &c.

3. Mandatum Ordinationis per chirotoniam scriptum non est in Euangelio, vt à me datum: dedisse me tamen arguit indubitata vsurpatio Apostolica, vt rei à me Notoriè instituta; quippe quæ ab alio, nisi à me solo, manare queat. Nam *gratiam & gloriam dat Dominus* (o-

lus mediata, vel immediate. Gratia vero me alligasse ad chirotoniam fat constat: quod est Sacramentum instituisse.

QVÆSTIO XLIII.

An Matrimonium sit vere & proprie dictum Sacramentum?

LXIV. ANTICHRISTIANISMVS.

HÆRETICI Veteres, vt Gnost. Manich. &c. negabant Matrimonium, quia contractus est civilis, esse bonum, vt à bono Deo, proinde nec Sacramentum.

LVTHERANI & CALVINIANI aiunt esse bonum à Deo; sed esse Sacramentum negant.

CHRISTVS. I. Matrimonium, quatenus in lege naturæ à Deo institutum fuit, bonum est. Quia, Gen. 2. *Non est bonum hominem esse solum: faciamus illi adiutorium ad prolificandum*, ait S. Aug. nam alijs in rebus melius viri à viris adiuuantur.

2. Dei instinctus Spiritu dixit Adam: *Propter hoc relinquet homo patrem & matrem cum dilectione naturali; & adheret uxori suæ, cum dilectione Sacramentali*: Sicque prophetizauit.

3. Et Ego, Mat. 19. *Quod Deus coniunxit, homo non separet*. Deus enim bene omnia fecit. Ideo, Ioan. 2. nuptias cohonestauit mea & Præsentia, & miraculi operatione.

4. Vnde, 1. Cor. 7. *Si nupsit virgo, non peccat*. Hocque amplius; *Qui matrimonio iungit virginem suam, benefacit*. Ideo 1. Tim. 4. hæreticos fore ait, *prohibentes nubere*. Et c. 5. *Volo ego inuires nubere, filios procreare, matresam, esse*. Hinc, Heb. 11. *Honorabile connubium*. Huc ijt omnis retrò Ecclesia Dei, ibitque.

II. Matrimonium Ego esse iussi Sacramentum.

1. Ego id Institui: quia Apostolus Institutum prædicauit.

2. De nomine, vt *Sacramentum*:

3. De Re, vt cum Promissione gratia iunctum.

1. *Sacramentum* appellat; Non solum generatim, vt rem mysteriosam; sicut illius vocis vsus est creber in Scriptura, *Tob. 12. Dan. 2. Col. 1. 2. Tim. 3. Apoc. 1. & 17. Eph. 1. & 3.* quibus in locis non est sermo de propriè dicto & speciali Sacramento: Sed vere & propriè est Sacramentum; Non in coniunctione Mei cum Ecclesia; sed Viri cum fœmina coniugio, significante tum mysticam vnionem mei cum Ecclesia; in charitate, per fidem; tum Rem sacram gratia nubentibus in Domino collatæ ad dilectionem & vinculum insolubile; sicut mea vnio cum Ecclesia eam dicit, seruat, beat Et *Sacr. Hoc*, in viris & fœminis, *magnum est* & propriè Sacramentum, quia significans vnionem Christi cum Ecclesia, quæ & sanctificans viros & fœminas. De *Hoc* omnis sermo est Apostoli capite toto.

III. PROMISSIONEM Gratia vnâ cum Institutione prædicauit, & commendauit; quæ est Charitas; *Dico autem in Christo & Ecclesia*, quasi dicat, nõ quoad coniunctionem meam cum Ecclesia in Conformitate naturæ: sed in Charitate gratia, sanctificatis vnitos, *magnum est Sacr.* Et propter hoc Donum gratia Sacramentalis *relinquet homo patrem & matrem*, queis iungitur amore naturali; nam fortiore, sacratione vinculo *adheret uxori suæ*, efficiente id Sacramento.

Vnde